

Πινάκες Συνοψείας - χ^2 test ανεξαρτησίας:

$r \times k$ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΨΕΙΑΣ:

Μεταβ. X / Μεταβ. Y Χαρακ. A / Χαρακ. B	$B_1 \dots B_j \dots B_k$	
A_1	$m_{11} \dots m_{1j} \dots m_{1k}$	m_{10}
\vdots		
A_i	$m_{i1} \dots m_{ij} \dots m_{ik}$	m_{i0}
\vdots		
A_r	$m_{r1} \dots m_{rj} \dots m_{rk}$	m_{r0}
	$m_{01} \dots m_{0j} \dots m_{0k}$	$m_{00} = n$

$n = m_{00} = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k m_{ij}$

$m_{i0} = \sum_{j=1}^k m_{ij} \text{ \& } m_{0j} = \sum_{i=1}^r m_{ij}$

p_{ij} = Το ένα μέλος να ανήκει στο (ij) με $p_{i0} = P(A_i), p_{0j} = P(B_j)$
 $= P(A_i \cap B_j) \text{ \& } \mu\epsilon \text{ } p_{i0} = P(A_i), p_{0j} = P(B_j)$

Μας ενδιαφέρει να ελεγχουμε κατά πόσο οι X, Y είναι ανεξαρτητες (τα A, B ανεξαρτητα).

H_0 : Τα A & B ανεξαρτητα $\vee H_{0a}$: $P(A_i \cap B_j) = P(A_i)P(B_j)$ \vee $p_{ij} = p_i * p_j$
 $\vee H_{0b}$: $p_{ij} \neq p_i * p_j$ για ένα (i, j) τουλάχιστον.

Η από κοινού κατανομή των n_{ij} είναι η πολυωνυμική με παραμέτρους n & p_{ij} , $i=1, \dots, r, j=1, \dots, k$ και $\sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k p_{ij} = \sum_{i=1}^r p_{i0} = \sum_{j=1}^k p_{0j} = 1$

Για τον έλεγχο της H_0 χρησιμοποιώ το στατιστικό $\chi^2 = \sum_{i,j} \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} \sim \chi_{r \cdot k - 1}^2$
 όπου $e_{ij} = n * p_{ij}$ (αναμενόμενη συχνότητα) $\theta \epsilon: r \cdot k - 1$
 $\sum_{i,j} n_{ij} = \sum_{i,j} e_{ij}$ & υφιστάμενη περιοχή $\chi^2 \geq \chi_{\alpha, r \cdot k - 1}^2$

Ε.Μ.Τ.: $\hat{p}_{i0} = \frac{m_{i0}}{n}, \hat{p}_{0j} = \frac{m_{0j}}{n}$ και $\hat{p}_{ij} = \hat{p}_{i0} * \hat{p}_{0j} = \frac{m_{i0} * m_{0j}}{n^2}$ (H_0) κ'

$$e_{ij} = \frac{m_{i0} * m_{0j}}{n}$$

Ευκ. Πρ.
 βαθμοί ελευθερίας: $r \cdot k - 1 - 5 = r \cdot k - 1 - [(r-1) - (k-1)] = (r-1)(k-1)$
 $\sum_{i=1}^r p_{i0} = 1, \sum_{j=1}^k p_{0j} = 1$

Παράδειγμα 1 († 1):

Σχέση Συντ. / Σχέση Εργ.	1	2	3	Σύνολο
Μισθωτοί	160	$n_{12}=140$	40	$340=n_{1\cdot}$
Ορφανίδ.	40	$n_{22}=60$	60	$160=n_{2\cdot}$
Σύνολο	200	200	100	$n=500$

H_0 : Η προτίτηση στο ελ. συνταξιοδοτήσεως ανεξάρτητα απ. τη σχέση εργασίας. χ^2

H_a : $D_{ij} \neq p_{i\cdot} \cdot p_{\cdot j}$

$$e_{12} = \frac{n_{1\cdot} \cdot n_{\cdot 2}}{n} = \frac{340 \cdot 200}{500}$$

$$\chi^2 = \sum_i \sum_j \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} = 49.630$$

υπερβλην περιοχή: $\chi^2 \geq \chi^2_{\alpha, (r-1)(k-1)} (= 5.991)$

Άρα απορ. H_0 .

Παράδειγμα 2 (Ζωγραφός):

Μπρεζα (Μεταβ. 1) / Παιδί (Μεταβ. 2)	⊕ (j=1) Μοχλοειδ.	⊖ (j=2) Μη Μοχλοειδ.	Σύνολο
Με γαιμωδη υπατι- ειδα ⊕ (i=1)	$n_{11}=65$ $e_{11}=5.15$	$n_{12}=96$ $e_{12}=135.83$	$n_{1\cdot}=141$
Χωρις γαιμωδη υπατιδου ⊖ (i=2)	$n_{21}=8$ $e_{21}=67.85$	$n_{22}=1851$ $e_{22}=1751.15$	$n_{2\cdot}=1859$
Σύνολο	$n_{\cdot 1}=73$	$n_{\cdot 2}=1927$	$n=2000$

H_0 : ανεξαρ. οι X & Y ή $p_{ij} = p_{i\cdot} \cdot p_{\cdot j}$

$$\chi^2 = \sum_i \sum_j \frac{(n_{ij} - e_{ij})^2}{e_{ij}} = 176.7$$

Κριτική περιοχή $\chi^2 \geq \chi^2_{0.05, 1} (= 3.841)$

Διορθ. $\chi^2 = 164.33$

Μέτρα συνάφειας για 2x2 πίνακες (Zweig § 2.3, σελ. 41).

Ο λόγος (σχετιωμένων) πιθανοτήτων ή λόγος διαχωνίων γινόμενων είναι το πιο γνωστό από τα μέτρα συνάφειας για 2x2 πίνακες. Ορίζεται ως $\theta = \frac{p_{11}p_{22}}{p_{12}p_{21}}$ και εστιμά-

ται από την $\hat{\theta} = \frac{n_{11}n_{22}}{n_{12}n_{21}} \cdot \left(\ln \hat{\theta} \sim N \left(\ln \theta, \frac{1}{n} \left(\frac{1}{p_{11}} + \frac{1}{p_{12}} + \frac{1}{p_{21}} + \frac{1}{p_{22}} \right) \right) \right)$

Το odds (ή σχετική πιθανότητα) ενός ενδεχομένου E είναι το πηλίκο $\frac{P(E)}{1-P(E)}$. Συχνά μας ενδιαφέρει να υπολογίσουμε τον αυξημένο κίνδυνο

εμφάνισης μιας ασθένειας, αν υπάρχει κάποιος παραγοντας. Ο κίνδυνος ορίζεται ως το πηλίκο: risk με παραγοντα (= P(ασθ+παραχ. +)) = $\frac{p_{11}}{p_{11}+p_{12}} \leftarrow 0.46$

: risk χωρίς παραχ. (= P(ασθ+παραχ. -)) = $\frac{p_{21}}{p_{21}+p_{22}} \leftarrow 0.004$

Η σχέση μεταξύ ασθένειας και παραγοντας θα μπορούσε να μετρηθεί με το πηλίκο των κινδύνων ή του σχετικού κινδύνου R:

Σχετικός κίνδυνος $\equiv R \equiv \frac{p_{11}/(p_{11}+p_{12})}{p_{21}/(p_{21}+p_{22})}$ με εστιμητή $\hat{R} = \frac{n_{11}(n_{21}+n_{22})}{n_{21}(n_{11}+n_{12})}$.

Πολλές φορές το p_{11} είναι μικρό σε σχέση με το p_{12} & το p_{21} είναι μικρό σε σχέση με το p_{22} , έτσι $R \approx \frac{p_{11}p_{22}}{p_{12}p_{21}} = \theta$. Η σχέση αυτή δικαιολογεί τον όρο

λόγος πιθανοτήτων ~~ratio~~ (odds ratio). διότι p_{11}/p_{12} & p_{21}/p_{22} είναι τα odds για την ασθένεια.

$\{ \text{odds ασθ. με παραχ.} \} = \frac{P \{ \text{ασθ.} + | \text{παραχ.} + \}}{1 - P \{ \text{ασθ.} + | \text{παραχ.} + \}} = \frac{p_{11}/p_{10}}{p_{12}/p_{10}} = \frac{p_{11}}{p_{12}}$

$\{ \text{odds ασθ. χωρίς παραχ.} \} = \frac{P \{ \text{ασθ.} + | \text{παραχ.} - \}}{1 - P \{ \text{ασθ.} + | \text{παραχ.} - \}} = \frac{p_{21}}{p_{22}}$

Ο βαθμολογικός συνδυασμός $\hat{\theta} = \frac{n_{11}n_{22}}{n_{12}n_{21}}$ ή $\theta > 0$, δείχνει έταρση, $\theta < 0$ αντίθετη έταρση.

και $\theta = 1$ ανεξαρτησία.